

bb.67. fogadás a bolgár nagykövetségen

t ms/n la

1963. július 16.

jancso georgiev, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete, a magyar-bolgár barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 15. évfordulója alkalmából kedden koktélt adott a bolgár nagykövetségen. jelen voltak apró antal, római sándor és szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, az elnöki tanács, az mszmp központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány több tagja, valamint a politikai és társadalmi élet sok más ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője. a szívélyes, baráti légkörben lefolyt találkozón jancso georgiev és apró antal pohárköszöntőt mondott./mti/

..

július 17-én reggel 7 óráig embargó!

bb.68. a belügyminisztérium

n/la

1963. július 16.

szervei előzetes letartóztatásba helyezték id. holczmeister jános és ifj. holczmeister jános magyar, valamint kramer /umlaut/ konrádné nszk. állampolgárt, akik a nyugat-német hírszerző szervek megbízásából kémtevékenységet folytattak a magyar népköztársaság ellen./mti/

..

- v é g e -

21.13/n

-42-

Ma

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 155-450, 555-500

A szerkesztési és kiadási felelős: ...

mti b e l f ö l d i h í r e k

1963. július 17.

bb.1. szeptember 5-én tartják az operaház és az erkel színház évadnyitó előadásait

i ol/n fm

1963. július 17.

az operaházban és az erkel színházban korán kezdődik az új évad. szeptember 5-én kerül sor a megnyitó előadásokra.

a szeptemberi műsorban számos külföldi vendégművész szerepel. budapestre látogat ernst gruber német tenorista, margaret tynes amerikai néger szopránénekesnő, jannette pilou görög énekesnő és giambattista daviu spanyol énekművész. a budapesten még nem ismert művészek közül szeptemberben kerül sor djurdjevka csakarovics jugoszláv mezzoszoprán énekesnő, zdzislaw klimek lengyel baritonista, reiner süss német basszbaritonista és két fiatal olasz operaénekes bemutatkozására./mti/

..

bb.2. három játékfilm forgatását fejezték be a hunniában

i s/n fm

1963. július 17

a hunnia filmstúdióban befejezték a fotó háber című film felvételeit. az izgalmas bűnügyi játékfilm főszerepét ruttkai éva alakítja, a rendező várkonyi zoltán. ugyancsak elkészültek az ebszőnyi bányában a tücsök utolsó felvételei is. tardos tiber forogatókönyve alapján markos miklós irányította a napjainkban játszódó, fiatalokról szóló vígjáték felvételeit. a címszerepet eszlengályos cecília, a pécsi balettegyüttes tagja játssza, aki legutóbb a balázs béla stúdió nagyszerű te című rövidfilmjében nyújtott emlékezetes alakítást. a többi szerepet sinkovits imre, psota irén és dayka margit játssza. bacsó péter rendező stábja is befejezte a mai fiatalokról szóló, énekek éneke című film forgatását. a film főszereplői gyermekek. mintegy 200 fiú és lány játszik a filmben.

/mti/ mindhárom film utó munkálatain dolgoznak a hunnia műtermelben.

..

-1-

NE

bb 3. vándorolnak a gemenci szarvasbikák

vid j-lm ká

1963. július 17.

a gemenci erdőben élnek a világ legerősebb agancsu gimszarvasai, amelyek messze földről idecsalogatják a szenvedélyes vadászokat. ez a hírnév a vizekben bővelkedő, lapályos, dzsungelszerű sarjerdőnek köszönhető. a mai ártéri gemenci erdő a hajdani mocsárerdők lakójának, a nemes gimszarvasnak utolsó menedéke. az ősröngteteg határa azonban egyre szűkül. egyrészt az erdőben dolgozó gépek zaja zavarja a háborítatlanságot igénylő nemes vadakat, másrészt a gépkocsikkal, motorkerékpárokkal kirándulók háborgatják a rengeteg csendjét. csupán baján 2000 motorcsónakost tartanak nyilván, akik közül sokan a gemenci vizeken is turáznak.

ma még mintegy 2000 gimszarvast - közte 600-700 bikát - számlálnak a híres gemenci erdőben, s az állomány lassan csökken. a nagyvadak az ember okozta zaj elől a zavartalan vidékekre vonulnak. a gimszarvas máskülönbben is vándorló természetű, s ha nem tetszik neki a hely, hamar otthagyja. az idén a márciusi agancshullatás óta mintegy 60 idősebb szarvasbika tünt el a gemenci erdőből. valószínűleg a jugoszláviai erdőségekbe vonultak./mti/

-. -

bb 4. emlékbélyeg az első nemzetközi postai konferencia jubileumára

i kf-lm ki

1963. július 17.

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége július 20-28. között budapesten rendezi meg a „socphilex 1963., nemzetközi bélyegkiállítás”. a megnyitás napján szombaton a posta különleges emlékbélyeget hoz forgalomba, amelyet az első nemzetközi postai konferencia 100. évfordulója alkalmából készítettek. az 1 forintos bélyegen, a párizsi diadalív előtt álló korabeli postakocsi látható.

az új, érdekes bélyeg 1964. december 31-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére./mti/

-. -

- 2 -

bb 5. tizenkétrészes folytatásos regény a rádióban

i s/gg-lm fm

1963. július 17.

július 22-től kezdve 12 részben sugározza a rádió mórlicz zsigmond pillangó című regényét. hétfőn, szerdán és pénteken tolnay klári tolmácsolásában hangzanak el a népszerű regény részletei./mti/

-. -

bb 6. zsugorodik a somogy ősláp

vid j-lm ká

1963. július 17.

hazánk egyik legnagyobb erdei tavából, a 300 holdas kaszópusztai somogyi őslápból, az ugynevezett baláta-tóból is nagy mennyiségű vizet „rabolt”, el az idei kánikula. husz-harminc holdnyira zsugorodott a víztükör, amelyen a fekete gólyák, gémekek, vadkacsák sokasága tanyázik. a madarakat még az sem zavarja, hogy a kiszáradt erdei dagonyákból idekényszerült vaddisznók, szarvasok gyakran fürödnek a vízben. további apadástól azonban nem kell tartani, mert ez a rész az ősláp középpontja, amelyet gazdagon táplálnak a források./mti/

-. -

bb 7. ultrarövidhullámon sugározzák miskolcon a kossuth adó műsorát

i kf/lm ki

1963. július 17.

a posta egyik fontos feladata a rádióvétel lehetőségének megjavítása. ezt egyrészt a lakihegyi adó rekonstrukciójával, másrészt ultrarövidhullámu adók telepítésével akarják megoldani. a tervet 1965-ig hajtják végre, s ennek során kékesen, szentesen, tokajban és a kab hegyen a televízióállomáson építenek urh adót.

az eredeti tervtől eltérően a posta már korábban felszereli miskolcon urh adót, mert az ország második legnagyobb városában a kossuth adó műsorának vétele nem kielégítő. az egy kilowatt teljesítményű adó az avasi új kilátó és televízió toronyban kap helyet. a berendezés szerelése megkezdődött és várhatóan augusztus 20-tól már ezen az urh adón továbbítják miskolcnak és környékének a kossuth adó műsorát./mti/

-. -

bb.8. a „meztelen diplomata”, című vígjáték bulgáriában

i s/n fm

1963. július 17.

a lengyel televízió megvásárolta a balázs béla stúdió két rövidfilmjének vetítési jogát. a napokban sugározzák majd a ketten féllábon és az oda-vissza című kisfilmeket.

bulgáriában a filmszínházak rövidesen műsorra tűzik palásthy györgy rendező meztelen diplomata című vígjátékát./mti/

-. -

-3-

bb 3. vándorolnak a gemenci szarvasbikák

vid j-lm ká

1963. július 17.

a gemenci erdőben élnek a világ legerősebb agancsu gimszarvasai, amelyek messze földről idecsalogatják a szenvedélyes vadászokat. ez a hírnév a vizekben bővelkedő, lapályos, dzsungelszerű sarjerdőnek köszönhető. a mai ártéri gemenci erdő a hajdani mocsárerdők lakójának, a nemes gimszarvasnak utolsó menedéke. az ősrendeteg határa azonban egyre szűkül. egyrészt az erdőben dolgozó gépek zaja zavarja a háborítatlanságot igénylő nemes vadakat, másrészt a gépkocsikkal, motorkerékpárokkal kirándulók háborgatják a rengeteg csendjét. csupán baján 2000 motorcsónakost tartanak nyilván, akik közül sokan a gemenci vizeken is turáznak.

ma még mintegy 2000 gimszarvast - közte 600-700 bikát - számlálnak a híres gemenci erdőben, s az állomány lassan csökken. a nagyvadak az ember okozta zaj elől a zavartalan vidékekre vonulnak. a gimszarvas máskülönben is vándorló természetű, s ha nem tetszik neki a hely, hamar otthagyja. az idén a márciusi agancshullatás óta mintegy 60 idősebb szarvasbika tűnt el a gemenci erdőből. valószínűleg a jugoszláviai erdősegekbe vonultak./mti/

-. -

bb 4. emlékbélyeg az első nemzetközi postai konferencia jubileumára

i kf-lm ki

1963. július 17.

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége július 20-28. között budapesten rendezi meg a „sophilex 1963”, nemzetközi bélyegkiállítást. a megnyitás napján szombaton a posta különleges emlékbélyeget hoz forgalomba, amelyet az első nemzetközi postai konferencia 100. évfordulója alkalmából készítettek. az 1 forintos bélyegen, a párizsi diadalív előtt álló korabeli postakocsi látható.

az új, érdekes bélyeg 1964. december 31-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére./mti/

-. -

- 2 -

bb 5. tizenkétrészes folytatásos regény a rádióban

i s/gg-lm fm

1963. július 17.

július 22-től kezdve 12 részben sugározza a rádió mórlicz zsigmond pillangó című regényét. hétfőn, szerdán és pénteken tolnay klári tolmácsolásában hangzanak el a népszerű regény részletei./mti/

-. -

bb 6. zsugorodik a somogy ősláp

vid j-lm ká

1963. július 17.

hazánk egyik legnagyobb erdei tavából, a 300 holdas kaszópusztai somogyi őslápból, az ugynevezett baláta-tóból is nagy mennyiségű vizet „rabolt”, el az idei kánikula. husz-harminc holdnyira zsugorodott a vztükör, amelyen a fekete gólyák, gémekek, vadkacsák sokasága tanyázik. a madarakat még az sem zavarja, hogy a kiszáradt erdei dagonyákból idekényszerült vaddisznók, szarvasok gyakran fürödnek a vízben. további apadástól azonban nem kell tartani, mert ez a rész az ősláp középpontja, amelyet gazdagon táplálnak a források./mti/

-. -

bb 7. ultrarövidhullámon sugározzák miskolcon a kossuth adó műsorát

i kf/lm ki

1963. július 17.

a posta egyik fontos feladata a rádióvétel lehetőségének megjavítása. ezt egyrészt a lakihegyi adó rekonstrukciójával, másrészt ultrarövidhullámu adók telepítésével akarják megoldani. a tervet 1965-ig hajtják végre, s ennek során kékesen, szentesen, tokajban és a kab hegyen a televízióállomáson építenek urh adót.

az eredeti tervtől eltérően a posta már korábban felszereli miskolcon urh adót, mert az ország második legnagyobb városában a kossuth adó műsorának vétele nem kielégítő. az egy kilowatt teljesítményű adó az avasi új kilátó és televízió toronyban kap helyet. a berendezés szerelése megkezdődött és várhatóan augusztus 20-tól már ezen az urh adón továbbítják miskolcnak és környékének a kossuth adó műsorát./mti/

-. -

bb.8. a „meztelen diplomata”, című vígjáték bulgáriában

i s/n fm

1963. július 17.

a lengyel televízió megvásárolta a balázs béla stúdió két rövidfilmjének vetítési jogát. a napokban sugározzák majd a ketten féllábon és az oda-vissza című kisfilmeket.

bulgáriában a filmszínházak rövidesen műsorra tűzik palásthy györgy rendező meztelen diplomata című vígjátékát./mti/

-. -

- 3 -

HE

bb.9.könyvujdonságok

i/b1/gk/a fm

1963. július 17.

az európa könyvkiadó gondozásában megjelent Ivo Andrić, 1962-ben Nobel-díjjal kitüntetett jugoszláv író válogatott műveinek négykötetes gyűjteménye. az gyűjtemény az író életművének legjelentősebb részét felöleli. az első kötet vezérek és konzulok című regénye, a második kötet hid a drinán című regénye, a harmadik kötet, amely az elátkozott udvar címet viseli, 14 nagy, főleg történelmi témájú elbeszélést foglalja össze, míg a negyedik kötet a kisasszony cím alatt mai témájú elbeszéléseit gyűjti csokorba.

ugyancsak a napokban jelent meg az európa könyvkiadónál pristin: a varázsló lánc című műve. az elhunyt szovjet író egészen sajátos szint képvisel a szovjet irodalomban. eredetileg természettudós és kutató volt. írásai megkapó lírai hangon az erdők, vizek világát, vadászok és halászok életét idézik. e műve önéletrajzi regény, de hátterét ugyancsak a természet szolgáltatja.

Maurice Druon: finom familiák című regényének folytatásaként most a regényciklus szabadesés című második kötetét bocsátotta az európa könyvkiadó a magyar olvasóközönség elé. ez a kötet a már ismert két nagy család további sorsával, hanyatlásával ismerteti meg az olvasót.

Harry Thürk: a dzsungel előtt meghal a szél című könyve, az európa könyvkiadó negyedik ujdonsága, a malájföld színes világába nyújt betekintést. ragyogó luxushotelek és egyszerű bambuszkunyhók, nyüzsgő bazárok és a dzsungelben ropogó fegyverek szolgálnak keretül az érdekesítő történethez. a regényből a német demokratikus köztársaságban film is készült. /mti/

bb. 10. a lengyel kultúra hete a rádióban

i/s/gg/a/fm

1963. július 17.

a magyar rádió július 22-től 28-ig rendezi meg a lengyel kultúra hetét. a hét csaknem valamennyi napján sugároznak műsort lengyel művészek műveiből, illetve azok közreműködésével. a lengyel kultúra hetének megnyitó műsorát július 22-én, hétfőn este közvetíti a Kossuth adó. az összeállításban bemutatják a mai lengyel művészeti élet legkiválóbb alakjait - zeneművészeket, festőművészeket, operaénekeseket, filmrendezőket és színművészeket. kedden tánczenei, csütörtökön pedig könnyűzenei műsort sugároznak lengyel szerzők műveiből, lengyel együttesek és előadóművészek tolmácsolásában. pénteken Molnár Antal professzor „Szymanowsky zeneszerzői arcképe”, címmel tart előadást. szombaton lengyel művészek operahangversenyét közvetíti a rádió, vasárnap pedig lengyel népzenei összeállítással fejeződik be a lengyel kultúra hete a rádió hullámain. /mti/

8.26/j

-4-

bb.11. július 29-én nyílik a tit pécsi nyári szabadegyeteme

i/tf/a fm

1963. július 17.

július 29-én dr. Karlinger Tihámér egyetemi tanár, a tit baranya megyei szervezetének elnöke nyitja meg a pécsi nyári szabadegyetemet, amelyet a tit baranya megyei szervezete, a pécsi orvostudományi egyetem, a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi kara és a pécsi tanárképző főiskola védnöksége alatt rendeznek.

a népszerű szabadegyetemre mintegy százan jelentkeztek, ebből körülbelül 50 külföldi vendég, akik Lengyelországból, az NDK-ból és Bulgáriából érkeznek. a résztvevőknek egyetemi és főiskolai tanárok, kiváló szakemberek számos előadást tartanak Pécs és Baranya földrajzáról, történelméről, irodalmáról, művészetéről, néprajzáról, gazdasági és tudományos életéről. a hallgatók ezenkívül városismertető sétákon és tanulmányi kirándulásokon ismerkednek majd Péccsel és vidékével, ahol haladó hagyományaink számos művészi és történelmi emléke, az új élet létkető építése, valamint a természet sokoldalú szépsége szerencsésen találkozók.

a pécsi nyári szabadegyetem augusztus 10-én zárul. /mti/

-.-

bb. 12. a szegedi vendéglátóipar felkészült a szabadtéri játékokra/vid/te/a szf

1963. július 17.

a szombaton kezdődő szegedi szabadtéri játékokra mintegy száz-ezer hazai és külföldi vendéget várnak. fogadásukra, kulturált ellátásukra jól felkészült a helyi vendéglátóipar. a több mint száz étterem, vendéglő, eszpresszó jelentős részét felújították, ujakat is nyitottak.

a városba érkezőket már a nagyállomáson újonnan épült, modern tetőteraszos étterem fogadja. a patinás nevű Hungária szálló éttermeit új, kárpított butorokkal rendezték be. a napokban megnyitották a szálloda elsőosztályú bárhelyiségét. máris nagy népszerűségnek örvend az ugyancsak nemrég átadott, autogarázzsal, aranyozott tükörteremmel, hangversenyteremmel, étteremmel és eszpresszóval ellátott tiszta szálló, amelyben egyszerre ezer ember pihenhet, szórakozhat.

/folyt.köv./

8.35/j

-5-

bb. 12./ a szegedi..... folyt./a

a város reprezentatív cukrászdái, eszpresszóí tágas teraszokkal bővültek. a hétszázézer forintos költséggel felújított virág cukrászda teraszát, színes gombaerőit, leánder- és pálmaerdő övezi. az idegenforgalmi hivatal kirakatában elektrónikus „gépkisasszony”, tájékoztatja a vendégeket többek között arról is, hogy hol fogyaszthatnak szegedi halászlét.

a szabadtéri előadások közönségének a dóm-tér árkádjai alatt 39 színes műanyagtetős pavilont állítottak fel, ahol ugyan csak szegedi étel és italkülönlegességeket, emléktárgyakat vásárolhatnak./mti/

bb. 17. hazánkba várják kossuth lajos tbilisziben élő rokonait

vid/fm/tné/a fm

1963. július 17.

pár héttel ezelőtt az ország-világ című képes folyóiratban érdekes írás jelent meg kossuth lajos tbilisziben élő rokonairól. a riport nagy visszhangot váltott ki kossuth szülőfalujában, a borsod megyei monokon. a község vezetői most a lakosság javaslatára elhatározták, hogy kossuth lajos szovjetunióban élő rokonait szeptemberben vendégségbe hívják hazánkba. erre az alkalomra gazdag programot állítottak össze. a tbiliszi vendégek többek között felkeresik azokat a vidékeket, amelyek kossuth hagyományokról nevezetesen budapesten találkoznak kossuth hazánkban élő rokonaival és közösen megkoszorúzzák a kerepesi temetőben lévő kossuth mauzoleumot. ellátogatnak - többek között - ceglédre, megtekintik a debreceni kossuth lajos tudományegyetemet, a sárospataki kollégium nagykönyvtárát és sátoraljai helyet, ahol kossuth hosszú ideig munkálkodott. a látogatás alkalmából sátoraljai helyen kiállításon mutatják be azokat a könyveket, amelyek kossuth életével és munkásságával foglalkoznak.

a kedves vendégek érkezése alkalmából kossuth szülőfaluja, monok ünnepi napokat rendez. a látogatás idején nyitják meg a faluban az új népművelési évadot. ebből az alkalomból számos ismeretterjesztő előadást tartanak: köztük a magyar-országi történelmi és kulturális kapcsolatokról. a kossuth házában kiállítás pedig tapasztalati tevékenységet tartanak. a tbiliszi rokonoknak bemutatják a kossuth szülőházában berendezett múzeumot, a falu közös gazdaságát, a kossuth termelőszövetkezetet és tiszteletükre a környék legjobb öntevékeny művészeti csoportjai műsort adnak. az ünnepi napokat szeptember 18-22. között rendezik meg./mti/ **Vatcsere-**

8.49/j

-6-

bb.13. uttörő-tábort építenek az őrségben

vid te csm bs

1963. július 17.

az őrség egyik festői részén, apátistvánfalván, domotetön épül a szentgotthárdi járási uttörőtábor, társadalmi összefogással. az állami gazdaság és a málnatermelő szakcsoport faanyagot adott hozzá, a tömegszervezetek téli rendezvényeik bevételeit ajánlották fel. sokan kétkézi munkájukkal segítik az építkezést. a szentgotthárdi selyemgyár dolgozói 4.500 óra társadalmi munkát vállaltak. a tábort villamosítják és utat is építenek hozzá. a központi téglapályt alapjait már lerakták. e köré ütik majd fel a sátrakat, amelyek egész kis várost alkotnak./mti/

bb.14. az ország első központi gyümölcs- és szőlőfajta kísérleti állomása helvécián

i is csm ká

1963. július 17.

néhány évtized alatt nagyrészt kicserélődik a magyar gyümölcstermelés fajtaállománya, - állapították meg a mezőgazdasági növényfajtaakkal foglalkozó szakemberek. a világon évente több mint ezer új gyümölcsfajtát nemesítenek ki, biológiai és gazdaságilag értékesebbeket az eddigieknél, s a fejlődéssel nekünk is lépést kell tartanunk. a mezőgazdasági minisztérium ezért megkezdte a legfontosabb új külföldi gyümölcs- és szőlőfajta beszerzését. mindegyikből csak olyan mennyiséget hoznak be, amennyiből megállapítható, hogy érdemes-e a fajtát termesztetni, s ha igen, akkor itthon szaporítják el. az importálás mellett most felkutatják a nálunk már meglévő, de a köztermesztésben még nem ismert külföldi fajtaikat is. becslések szerint a kutató intézetek, a nemesítők és kisebb részben a műkedvelő botanikusok gyűjteményeiben több ezer ilyen fajta van. ezeket mind felülvizsgálják, s kiválasztják közülük a nagyüzemi telepítésre alkalmasakat. a fajta elbírálására az idén létrehozták helvécián az ország első központi gyümölcs- és szőlőfajta-kísérleti állomását. az itt jól „vizsgáló”, fajta már jelentős szerepet kapnak az 1980-ig kéreken egymillió holdon létező új gyümölcs- és szőlőültetvényeken./mti/

8.43/j

7

me

bb.15. ezer mázsa fekete ribizkét küldtek exportra az ipoly és börzsöny menti termelőszövetkezetek

1963. július 17.

vid j csm ká

az ipoly és a börzsöny mentén gazdálkodó nyugat-nógrádi és pest megyei termelőszövetkezetekben a már hagyományos és külföldön is keresett izletes gyümölcsök: az eper és a málna mellett a fekete ribizke termesztése is kezd meghonosodni. a vitamindús boglyós gyümölcs a sugárveszélyes munkahelyeken dolgozók egyik leghatásosabb természetes védőétele, ezért keresett cikk a világpiacon. nyugat-nógrád, de különösen a dunakanyar községek termelőszövetkezeiben több mint 300 holdon hozott termést az idén a fekete ribizke, a szürete barátságban, kemencésen, drégelypalánkon és nagyorosziiban javában tart. a héten már az ezredik mázsa vitamindús gyümölcsöt küldték exportra az ipoly és börzsöny menti közös gazdaságokból. / mti/

..

bb.16. magyar fiatalok sikere a nemzetközi matematikai versenyen - Lovász László érte el a legjobb eredményt

1963. július 17.

i lv/ tr. csm sr

a lengyelországi wroclaw-ban befejeződött a középiskolások immár hagyományossá vált nemzetközi matematikai versenye. a magyar csapat hazaérkezése alkalmából bakos tibor, a művelődésügyi minisztérium munkatársa a verseny eredményeiről, a magyar fiatalok sikereiről nyilatkozott az mti munkatársának.

- a középiskolások nemzetközi matematikai versenyét az idén ötödik alkalommal rendezték meg nyolc ország - a szovjetunió, magyarország, románia, jugoszlávia, csehszlovákia, a német demokratikus köztársaság, lengyelország és bulgária - tanulóinak részvételével. egy-egy országból nyolc fiatal vett részt a versenyen az első helyért. a nemzetközi versenyen az első helyezést a szovjetunió csapata, a másodikat pedig a magyarok érték el. érdemes megemlíteni, hogy a résztvevő magyar fiatalok közül mind a nyolcan helyezést kaptak, s közülük öten második, hárman pedig a harmadik helyen végeztek. a nyolc magyar közül lovász lászló, a budapesti fazekas gimnázium első osztályos tanulója érte el a legkiemelkedőbb eredményt.

Mti

/folyt. köv./

8.57/1

-8-

bb. 16. magyar fiatalok .... 1. folyt/csm

a verseny tétaleit a nemzetközi zsüri állította össze, s azokban két szovjet, két magyar és egy csehszlovák feladat szerepelt. a versenyzőknek ezeket írásban kellett megoldaniuk. a vetélkedő két napig tartott. az első helyezést azok a fiatalok nyerték el, akik a legtöbb pontszámot szerezték.

a magyar fiatalok a kétnapos versennyel együtt összesen 8 napig tartózkodtak lengyelországban. wroclawon kívül jártak varsóban, megtekintették a város nevezetességeit, s kirándultak a környék legszebb helyeire. a nemzetközi vetélkedő maradandó élményt nyújtott valamennyi résztvevőnek - fejezte be nyilatkozatát bakos tibor. / mti/

..

bb.20. megkezdtek a gépek kipróbálását a berentei könnyűbetongyárban

vid te csm szf

1963. július 17.

a kazincbarcikai iparvidéken rövidesen megkezdik munkáját az ország első könnyűbetongyára. az új üzemben - amelyet a lengyel népköztársaságban vásárolt gépekkel szerelnek fel - a borsodi hőerőmű eddig értéktelen pernyesalakjából évente 180.000 köbméter, úgynevezett gázszilikát falpanelokat, kézi falazóblokkokat, hőszigetelő és válaszpanellapokat készítenek.

a berentei könnyűbetongyár építéséhez 1962 márciusában fogtak a 31-es építőipari vállalat dolgozói. munkájukat dicséri, hogy a tél okozta mintegy nyolchetes elmaradásukat július közepére pótolták és ezzel biztosították a még hátralevő berendezések folyamatos szerelését.

a szerelések annyira előrehaladtak, hogy az elmúlt napokban megkezdhetik a gépek üresjáratását, a gyártási technológia kidolgozását. ehhez a munkához jelentős segítséget kaptak a baráti lengyelországtól. az új gyár műszaki és fizikai dolgozóinak egy része hat hétig lengyel gyárakban ismerkedett a gázszilikát falazóelemek készítésével, a bonyolult gépek helyes kezelésével.

a 220 millió forintos beruházással felépült berentei könnyűbetongyárban előreláthatólag szeptember 15-én kezdik meg a próbatermelést. ebben az évben 20.000 köbméter falpanelt, kézi falazóblokkot és hőszigetelő lapot gyártanak a borsodi építkezésekhez. / mti/

..

Mti

9.07/1

-9-

bb. 18. védetté nyilvánították a történelmi multu salgó-vár környékét

vid/fm/a/fm

1963. július 17.

Évtizedeken át a magyar turisták ezreinek találkozóhelye volt az északi országhatármenti salgó-vár környéke. a salgó-vár és a boszorkánykő vidékét az idén már külföldi turisták is felkeresték. a nógrád megyei idegenforgalmi hivatal terveiben több külföldi turista-csoport fogadása szerepel. a salgó-csucsai turistaházon kívül lent, a hegy lábánál, szépen berendezett turista-szálló is az ideérkezők rendelkezésére áll.

ugyanakkor az országos természetvédelmi hivatal védetté nyilvánította salgó-vára és a szomszédos boszorkánykő környékét. összesen mintegy 200 holdnyi fenyvesekkel, bükkkel és tölgygyel borított területre vonatkozik az intézkedés./mti/

bb. 19. világszerte magyar geofizikusokat keresnek a legnehezebb kutatási feladatok megoldására

i/tz/tm/a vg

1963. július 17.

a világ legkülönbözőbb részein, afrikában, ázsiában, dél-amerikában magyar geofizikusokat keresnek a legnehezebb kutatási problémák megoldásához - mondotta honfi ferenc, a magyar állami ötvös loránd geofizikai intézet igazgatóhelyettese az mti munkatársának. - ez érthető is. az egykori nagy magyar tudós, az első geofizikai műszer feltalálója és ezen keresztül a geofizika tulajdonképpeni megalapítója, ötvös loránd olyan szellemi örökséget hagyott maga után, amelynek továbbfejlesztése révén a magyar geofizikusok ma is az egész világ tudományának élvonalában helyezkednek el. ezzel párosul rendkívüli szívósságuk. gyakran éveken keresztül olyan mostoha körülmények között működtek sikerrel, ahol más külföldi szakemberek legfeljebb hetekig, vagy hónapokig tudtak megmaradni.

kinában például valóságos sivatagi viszonyok között keresték az olajat hat éven át és munkájukat igen szép eredmények jutalmazták: a magyar geofizikusok találták meg a hatalmas birodalom első számottevő olajmezőjét. mongóliában hetedik éve dolgoznak még nehezebb körülmények között a magyar szakemberek. több mint száz helyen, fakasztottak vizet, a pusztában, s ezzel óriási, eddig csupán vándorlegeltetésre használt területeken tették lehetővé a lakosság letelepedését. ennek az expedíciónak a létszáma éppen ebben az évben nőtt meg jelentősen, az eddiginek körülbelül háromszorosára. más kollégáik viszont guineában értek el nagy eredményeket a víz-és érckutatásban.

/folyt.köv./

9.15/j

-10-

bb. 19./ világszerte..... folyt. /a

geofizikusaink munkája jelentős része a magyar szellemi exportnak. e kutató módszerek csak úgy, mint a hozzájuk szükséges mérőműszerek az ötvös loránd geofizikai intézet szakembereinek szellemi termékei. jelenleg a műszerek tranzisztoralásán dolgoznak. ez annál inkább szükséges, mert a kutatások sikerei mindenütt felkeltik az érdeklődést a magyar műszerek iránt is.

honfi ferenc szerint a magyar geofizikusok eddigi sikeres kutatásai nyomán a ,,világpiacon,, egyre nagyobb kereslet mutatkozik eziránt a szellemi export iránt. ez az érdeklődés olyan mértékben fokozódik, hogy kielégítésére előreláthatlag már a közeljövőben csak jelentős oktatási, illetve szervezeti intézkedések révén lesz mód./mti/

bb.24. egyetemisták nyári gyakorlata csepelen, a ganz-mávg-ban, a chinoinban, több más nagyüzemben, vállalatnál

i/vt/gg/a sr

1963. július 17.

a műszaki egyetemek nappali tagozatos hallgatóinak újrendszerű szakmai/üzemi/ gyakorlatán több mint négyezren vesznek részt az idén.

az ország legnagyobb üzemében, vállalatánál - egyebek közt a csepel vas-és fémművekben, a ganz-mávg-ban, a chinoinban, a máv-nál, a beloiannisban, a szénbányászati trösztök-nél, a zalai olajmezőkön, dunaujvárosban, magas-és mélyépítő vállalatoknál, az aköv-öknél és másutt - 6-8 hetet töltenek fizikai munkával az elsőéves egyetemisták. szakuknak megfelelően ismerkednek néhány szakma gyakorlatával, alapvető technológiai folyamatokkal és műveleteivel, amelyek későbbi mérnöki feladatokkal kapcsolatosak.

szaktárgyaik begyakorlása céljából 12-18 hetes üzemi szakmai gyakorlaton vett, illetve vesz részt a műszaki egyetemek negyedéves hallgatóinak többsége. ennek közvetlen célja, hogy az üzem számára is hasznos munka közben gyakorolják és elsajátítsák az egyes szaktárgyak olyan anyagrészeit, amelyek üzemi feltételek között könnyebben megérthetőek. átmenetileg az előírtnál rövidebb időtartamu - 4-6 hetes - gyakorlaton voltak - főként tervezőirodáknál - a most végzettek soraiból több mint félezren, diplomatervük előkészítésére.

/folyt.köv./

9.50/j

-11-

bb. 24./egyetemisták..... folyt. /a

a szakmai gyakorlatok lebonyolítására az egyetemisták szorgalmasan kötöttek a megfelelő ipari üzemekkel, vállalatokkal, s ennek alapján a hallgatók gyakorlati munkáját arra kijelölt instruktorok segítik./mti/

--

bb. 25. nyári ajándékhangversenyeket ad a dombóvári munkásör zenekar

vid/fm/tné/a cz 1963. július 17.

a dombóvári munkásörök 32 tagu fuvószenekara és 36 tagu vegyes énekkara a nyáron ajándékhangversenyyel köszönti a községbeli és a járásbeli szocialista brigádokat és termelőségvetkezeteket. augusztusban műsorával felkeres több balatoni üdülőt is./mti/

--

bb. 26. gyermekklub kiskunhalason

vid/fm/tné/a fm 1963. július 17.

a kiskunhalasi gyerekeknek valóságos játékbirodalom áll rendelkezésükre a városi művelődési házban. az otthon gyermekklubját többszáz általános iskolás tanuló látogatja rendszeresen. a klub szertárában mindenféle játék megtalálható. a gyermekklubban a nyári szünetben is rendszeresen tartanak játékdélutánokat./mti/

--

bb. 27. egyetemi kutatók segítsége a péti nitrogénműveknek

vid/te/a szf 1963. július 17.

a péti nitrogénművek c-vitamin alapanyagot előállító új üzem megfelelő határfokkal működik és ötven százalékos oldatban hozza forgalomba a szorbit nevű vegyszert.

a gyógyszergyár azonban még töményebb anyagot kíván, mert az könnyebben átalakítható c-vitaminná és a szállítási költsége is kevesebb. a szorbit-dusítás megoldására az üzem szakemberei a veszprémi vegyipari egyetem kutatóival közösen új eljárást dolgoztak ki, amellyel igen gyorsan elűzhetik a nedvességet az anyagból. az ugynevezett film-bepárlóban a szorbit oldat kis felületen találkozik a ,,fűtőtestekkel,, és pillanatok alatt elgőzölög a vízfelesleg. ezzel az eljárással a megrendelő kívánása szerint akár száz százalékos töménységű szorbitot is készíthetnek. a sikeres kísérletek alapján most nagyobb teljesítményű bepárló berendezést vásárolt az üzem, amelyet a próbák után rövidesen termelésbe állítanak. a készülék képes arra, hogy a gyár egész évben termelt szorbitját a szakemberek által kívánt töménységi fokra alakítsa át.

az érdekes eljárás iránt külföldi vegyészek is érdeklődnek./mti/

--

10.16/1

-12-

bb.21. asszonyok a mezőn - 850 személyre történő asszony

legmodernebb termelőségvetkezeti konyháján - ,,községi hűtőszekrények,, komárom megyében - megnyitottak a ,,gyermekmegőrzők ,,

vid ö. kz/csm k ká

1963. július 17.

a községi tanácsok, a földműves- és a termelőségvetkezetek országsszerte együttes erőfeszítéssel igyekeznek megkönnyíteni azoknak az asszonyoknak a gondját, akik a nagy nyári mezőgazdasági munkák idején rendszeresen kinn dolgoznak a földeken. az ország egyik legfontosabb gabonatermelő körzetében, békés megyében, ahol jelenleg is mintegy 25.000 asszony dolgozik kora reggeltől késő estig a földeken, s lényegében az ő szorgalmukat dicséri, hogy gyomtalanok a kapások, s az aratás idején sincs fennakadás a kertészettekben, 40 idénynapközi otthon működik. az olyan nagyhatáru termelőségvetkezeti községben, mint például battonya, az állandó jellegű községi óvoda mellett 4 idénynapközit rendezett be, illetve nyitott a tanács, a május 1 és a dózsa termelőségvetkezet. termelőségvetkezeti napköziben, képzett nevelők felügyelete alatt töltik a nyarat az apróságok kétegyházán, gyulán, mezőberényben és sok más békés megyei községben. győr-sopron megyében több, mint 10.000 óvodáskorú gyerek felügyeletét látják el az állandó és az idénynapköziotthonok a nagy nyári munkák idején. idénybölcsőde 6 nyit a megyében. somogy megye 10 községében rendeztek be 20-20 férőhelyes bölcsődét, 8 másik községben pedig a meglévőket bővítették ki. borsodban csaknem 50, mint ezen a vidéken mondják: ,,gyermekmegőrző,, nyit. ellátásukról a tanács és a termelőségvetkezet közösen gondoskodik.

a háztartás gondját viselő asszonyok helyzetét könnyítik meg azzal, hogy a boltok nyitvatartási idejét a helyi kívánásokhoz mérten szabályozták. a nagy nyári mezőgazdasági munkák idején a falusi boltok általában a kora reggeli és a késő esti órákban tartnak nyitva. sokhelyütt, így például komárom megyében is bevezették a ,,postaláda,, rendszert. a kora reggel munkába induló asszonyok az üzlet előtt elhelyezett ládába dobják megrendelésüket. este már csak fizetniük kell az összeállított csomagért. közkedvelt szolgáltatása a földműveszövetkezeteknek a hűtés, az előre megvásárolt, vagy megrendelt húst a földműveszövetkezeti hűtőszekrényben helyezhetik el.

/ folyt.köv. /

10./1

-13-

bb. 21. asszonyok a mezőn..... 1. folyt/csm

uj „nyári szükséglet„ a megye falvaiban a kávédaráló. érvelés
módon épp a nagy nyári munkák kezdetével úgy megugrott a szemes-
kávé forgalom, hogy villamos őrlőkkel kellett felszerelni a bol-
tokat.

egyre jobban terjed, s kétségtelenül a legjobb megoldás
az üzemi konyha. ez egészében mentesíti az asszonyokat az
egyik legtöbb időt követelő munkától, a főzéstől. az ország leg-
modernebb termelészövetkezeti konyhája a békés megyei füzes-
gyarmat községben működik. 850 személyre főznek itt. ha-
sonló módon oldotta meg a problémát az orosházi új élet, a
gyulai vörös csillag és a többi más békés megyei termelészövet-
kezet. csongrádban már mintegy 50 közös gazdaság rendezett be
saját üzemi konyhát. a szövetkezeti konyhák szakácsai már a
tavasszal tanfolyamon vettek részt, hogy megtanulják az aratók
helyes étrendjének az összeállítását. a szövetkezeti kony-
hákon a saját nyersanyagokból készült ételt nem adagolják:
mindneki annyit fogyaszt, amennyit jól esik.

a földművesszövetkezeti mozgóboltok állandóan
járják a határt, s bőségesen ellátják az aratókat a falvakban
ma már közkedvelt hűsítő italokkal.

/ mti/

..-

bb.22. „ kondicionálják„ a kései érésű szabolcsi burgonyát

vid j csm ká

1963. július 17.

a szabolcsi nagy burgonyatermelő gazdaságok kihasználják
a csapadékos időjárást: mintegy 20.000 holdon eső után szórják
ki a gyorsan ható nitrogén-műtrágyát, hogy ezzel elősegítsék
a gumók fejlődését. a tapasztalatok azt igazolják, hogy
a kései érésű burgonyák júliusi pétisózása csaknem 20 száza-
lékkal növeli a holdankénti termeshozamot.

a megye számos termelészövetkezetében már a burgonya-
„kondicionálás„ legújabb módszerét, a permetezést is alkalmaz-
zák: nitrogén tartalmu carbamid-oldatot szórnak ki nagy telje-
sítményű permetezőgépekkel a burgonyatáblákra. az oldat a leve-
leken át jut a gumókba. ez a módszer olcsóbb, nagyobb ha-
tással alkalmazható, a termeshozamot körülbelül 30 százalékkal
növeli.

/ mti/

..-

-14-

10.04/1

bb.23. örhalomban épül fel az ország első mechanizált sertés-
hizlaldája

vid j csm ká

1963. július 17.

közép-szlovákiában 82 mechanizált önetetős serteshiz-
lalda működik. előnyük, hogy egy-egy ilyen hizlaldában 600
sertést mindössze egy ember gondoz. a takarmány keverését,
az etetést és a hizlalda tisztántartását is automatikus gépi
berendezések látják el. a közép-szlovákiai terület mezőgazdasági
szakemberei felajánlották a nógrádi közös gazdaságoknak is, hogy
felszerelik a jól bevált hizlalda első példányát. örhalomban,
a hazafias népfront termelészövetkezetben épül fel az ország
első mechanizált serteshizlaldája. az építőipari munkák -
amelyek mintegy félmillió forint beruházást igényeltek - már
befejeződtek, s a szlovákiai gépipari szakemberek már a sze-
relési munkákról tárgyalnak. a 600 férőhelyes kísérleti hiz-
laldát még az idén üzembe helyezik.
/ mti/

..-

bb.28. kilencvenmillió forint értékű, hidegen-hengerelt acélszalag-
gal nő a termelés salgótarjánban

vid te csm szf

1963. július 17.

a napokban került sor először a salgótarjáni acélárugyár
új hideghengerművének tervszerinti nagyjavítására. a nagyjavítás-
sal egyidőben az egyik régi hengerlőberendezés átalakítása is
megkezdődött.

a hideghengertés világszínvonalát diktáló országok
mindegyikében külön hengerlőberendezésen történik az utóhen-
gerlés, ami az előhengerlést végző berendezés jobb kihasználását,
végeredményben a gyártás gazdaságosságát segíti elő. a hideghen-
gerészek javaslatára most salgótarjánban is a legfejlettebb
hideghengertési módszerek alkalmazását készítik elő. a régi
hengerműben ugyancsak elő- és utóhengerlésre alkalmazott
demag típusú berendezést átalakítják. a hengerlő sebességét
meggyorsítják, nagyobb teljesítményű motorral szerelik fel,
átalakítják a nagy acélszalag karikák fel- és leadó berendezé-
sét is. átalakítás után a gyártási folyamatnak megfelelően a
húshengeres berendezés után helyezik el a régi demag henger-
sort, s ez a berendezés végzi majd az ugynevezett utóhenger-
lést. ezek után az automata kvarto hengersort csak előhenger-
lésre használják, s így mintegy 25 százalékkal növekszik az új
hideghengermű teljesítőképessége.

a két hengerlőgép - az automata kvarto és a régi demag -
munkájának összehangolásával évente 90 millió forint értékű,
hidegen-hengerelt acélszalaggal gyártanak többet salgótarjánban.
/ mti/

..-

-15-

10.10/1

bb. 29. naponta 15 000-20 000 kacsát dolgoznak fel orosházi és békéscsabán

vid/j/a/ cz

1963. július 17.

a kőrösök vidékén a halastavak, elkerített folyók és holtágak valósággal fehérlenek a sok kacsától. ezen a vidéken 625 000 peccsenyekacsa nagyüzemi nevelésére és értékesítésére vállalkoztak. az orosházi és békéscsabai baromfifeldolgozó vállalatnál most van a fődény. naponta 15-20 ezer kacsát érkezik a két telepre, ahol géppel kopasztják, hűtik, csomagolják, fagyasztják a szárnyasokat.

a peccsenyekacsák átlagsulya meghaladja a 2.2 kilót. különösen jó minőségű kacsát kapnak a biharugrai és szarvasi halastavakról, valamint a gyulavári és a kőröstarcsai termelőszövetkezetekből. csupán biharugrán 130 000 peccsenyekacsát nevelnek a halastavakon./mti/

--

bb. 30. új típusú mozi épül szigetváron

vid/fm/a fm

1963. július 17.

szigetváron 350 nézőt befogadó mozi épül 3.7 millió forintot beruházással. a zdravics jános építész tervei alapján készülő mozi nézőtere nemcsak hátulról, hanem oldalról is - teknőszerűen - lejt a vászon irányában, a jobb rálátás érdekében.

a szigetvári mozit - amely kísérleti típusnak számít - november 7-én avatják./mti/

--

bb. 31. újabb művelődési otthonok bács megyei falvaiban

vid/fm/a cz

1963. július 17.

az idén községfejlesztési alapból bács megye 12 községében épül új művelődési otthon. többnek az építése a befejezéshez közeledik, néhány pedig már elkészült. hajóson a 3 millió forintos költséggel épült, 350 személyes színház- és moziteremmel, klubszobákkal, könyvtárhelyiséggel ellátott otthon műszaki átadása már megtörtént. ugyancsak a napokban adták át foktő községben is az új művelődési házat, a falu legszebb épületét. e hónap végére több mint 6 millió forintos beruházással a kiskunmajsai művelődési palota is elkészül./mti/

--

me

10.21/j

-16-

bb. 32. nagy erővel megkezdődött az őrseg-hetési talajjavítási munka

vid/jcsm ká

1963. július 17.

a múlt év végén alakult meg, több mint 200.000 hold területtel az őrseg-hetési vidéki vizgazdalkodási és talajvédelmi társulat. a társulatot 96 vas és zala megyei község termelőszövetkezete hozta létre, s állami segítséggel a vidék mezőgazdasági termelésének fellendítését tűzték ki célul. mezőgazdasági szakemberek, agrárménokok, technikusok, tudományos kutatók egész serege dolgozta ki a terveket, amelyek alapján ezekben a napokban teljes erővel megindult az őrseg-hetési vidéken a talajjavítási munka. a fő cél: a sovány, kilugozott erdei eredetű talajok megjavítása, új talajművelési eljárások bevezetése.

nagy teljesítményű erő- és munkagépek láttak dolgozni a vas és a zala megyei községekben a szovjetuniótól vásárolt hatalmas ekékkel húzzák az árkokat az őrszentpéteri, a lentikápolnai, a rédicői s más tsz-ek rétjein, legelőin. egy-egy árkonytógép egy nap alatt 600 ember napi munkáját végzi el, s a legkedvezőtlenebb talajviszonyok mellett is elkészít két kilométer hosszú árkot. a hét elején kezdték meg a vakonddrénezést: csatornákat képeznek ki az altalajban a felesleges vizek elvezetésére. a gabonaföldek letakarítása után a szántóföldeken is megkezdik a mélytalajlazítást és a vakonddrénezést. ezt követi a talajjavítás: a mélyszap bedolgozása, majd a trágyázás.

a talajjavítási munkákra ebben az esztendőben több, mint 20 millió forint támogatást ad az állam, s ennek gyakorlati haszna már jövőre jelentkezik. számítások szerint a mechanikai, a kémiai és a biológiai talajjavítások révén két-háromszorosára növekszik az őrsegi és a hetési rétek, szántóföldek terméshozama. /mti/

me

--

10.26/j

-17-

bb.33. szebb országutakat - a népfront új akciója

1/d1/gk/a sr

1963. július 17.

a közelmúltban új akcióval gazdagodott a hazafias népfront sokrétű tevékenysége: társadalmi összefogást kezdeményeztek országutjaink megszüntetésére, a gondolatot az adta, hogy évről-évre gyorsan növekszik hazánk idegenforgalma, mind több az autós turista, aki miközben céljához igyekszik, a gépjármű ablakából ismerkedik a környező városokkal, Magyarországgal.

első lépésként széleskörű véleménycserét folytattak a érdekelt minisztériumok és hivatalok képviselőivel. meghallgaták és összegyűjtötték javaslataikat. az indítványok alapján elhatározták, hogy a következő hetekben, hónapokban a budapest-bécsi műút mentén kamatoztatják a népfront aktivistáinak segítő-készségét. ez a főközlekedési út egyébként is az átalakulás napjait éli. már építik új, korszerű szakaszát, amely a nagy autószerződés magyarországi folytatásának ígérkezik. az illetékesek tervpályázatot hirdettek az utat övező bisztrókra, éttermekre, a benzinkutak elhelyezésére, stb. és állami költségvetésből jelentős összeget juttatnak arra, hogy takaros külsejű, gondozott házak fogadják a hozzánk érkező külföldieket. szívesen fogadják tehát a népfront kezdeményezését, mert a társadalom összefogása jól kiegészítheti az állam gondoskodását, s jelentősen megerősítheti a rendelkezésre álló eszközöket.

a népfront első sorban azzal vállalja majd részt az országutak szűntetéséből, hogy felkutatja és a jó ügy szolgálatába állítja a helyi erőforrásokat. kezdeményezi, hogy társadalmi munkában helyezzenek el a községek határában idegen nyelvű üdvözlő és bucsuztató táblákat, hívják fel a vendégek figyelmét a környék idegenforgalmi nevezetességeire, a vendéglátás helyi különlegességeire. ahol lehetőség van rá, megszervezik az ut mentén éktelenkedő, megrokkant épületek lebontását. mindezeket a lehetőségeket, elgondolásokat először a bécsi műút mentén váltják majd valóra. a komárom és győr megyei népfront bizottság máris hozzákezdett az önként vállalt feladatok megoldásának előkészítéséhez. a bécsi műút szűntetéséért kibontakozó társadalmi összefogás tapasztalatait a továbbiakban másutt is hasznosítják majd az országban. /mti/

--

Muz

10.32/j

-18-

bb.34. furó-, maró, esztergáló készülékek - építőelemekből - több millió forintot takarítanak meg az új módok alkalmazásával a Ganz-mávg-ban

1 sl/tr csm ki

1963. július 17.

a gyermekek kedvelt játékként közismert technokid építőelemek a mérnököknek is kitűnő ötletet szolgáltatottak. elsőnek Angliában merült fel a gondolat, hogy a gépiparban használatos különféle készülékeket nem lehetne-e variálható alapelemekből összerakni, majd használat után ugyanazokból az alkatrészekből más készülékeket kombinálni. az ötlet sikeresnek bizonyult, s angol példa alapján ma már a Szovjetunióban és az ndk-ban is nagy számban használnak variálható készülékeket.

hazánkban először a Ganz-mávg szerszámgyára vezette be az új módszert, s ezzel többmillió forintos megtakarításhoz segítette a gyárat. a hagyományos készülékeket csakis ahhoz a munkához lehet használni, amelyhez szerkesztették; ha a munka kifogy, a készülék a raktárba kerül, vagy kicserélik. a Ganz-mávg motorgyárának például évente körülbelül kétmillió forintjába kerül a készülékcseré. az új eljárással mindezt megtakarítják, mert egy-egy munka befejezése után a készüléket szétszedik és darabjaiból néhány óra alatt az éppen soron következő feladatokhoz szükséges szerkezetet állítják össze. ezzel nemcsak anyagot és munkát takarítanak meg, hanem az állás-időt is lényegesen csökkentik, mert a műhelyeknek nem kell várniuk a szükséges munkaeszközökre.

a Ganz-mávg szerszámgyára eddig körülbelül 8 ezer alapelemet készített, amelyeknek kombinálásával végtelen sok furó, maró, esztergáló, vagy egyéb készülék állítható össze. az építőelemek tárolására a szerszámgyárban kölcsönző állomást létesítettek, s a legkülönbözőbb gyáregységek itt megrendelhetik a soronlevő munkájukhoz szükséges készülékeket. a kölcsönző állomás legszorgalmasabb rendelője a motorgyár, a járműgyár és gépgyár, de a Ganz-mávg többi részlege is egyre szívesebben fogadja a gyártás korszerű, új eszközét. /mti/

--

Muz

10.35/j

-19-

bb.35. olcsóbb a paradicsom, az uborka, a zöldpaprika és a sárgadinnye

i n-j./j csm ká

1963. július 17.

a nagyvásártelepre szerdán 35 vagon és 69 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 11 vagon étkezési burgonya, 4 vagon fejeskáposzta, 1 vagon főzőtök, 5 vagon uborka, 6 vagon zöldpaprika, 1 vagon sárgadinnye, 1 vagon sárgabarack, 5 vagon tojás és 1 vagon vágott baromfi.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata szerdán mérsékelte a paradicsom, az uborka, a zöldpaprika és a sárgadinnye fogyasztói árát. a paradicsomot kilónként 2.80.-3.50, a salátánakvaló uborkát 1, a kovászolnivalót 2.20, a tölténivaló zöldpaprikát kilónként 8.40-9.60, a kovácsházi-féle csemegepaprikát 7, az erős hegyes paprikát 6, az ananász sárgadinnyét kilónként 5, a turkesztáni és a togó-dinnyét 4 forintért hozta forgalomba. a főváros környéki termelők nagyobb mennyiségű csemege tengerit szállítottak, ára csövenként 1.20 forintra csökkent.
/ mti/

--

bb.36. megérkeztek az első vendégek a hajduszoboszlói béke gyógyüdülőbe

vid/ tné csm sr

1963. július 17.

szerdán délelőtt megérkeztek az első nyaraló-vendégek a szot hajduszoboszlói béke gyógyüdülőjébe. a 86 millió forintos beruházással készült, korszerűen felszerelt és berendezett gyógyüdülőnek külön nyitott és fedett fürdője és 600 személyes színházterme van s a hat emelet mindegyikén klubszobát rendeztek be televízióval.

a 350 beutalt két hetet tölt hajduszoboszlón.
/ mti/

me

--

12.35

- 20 -

bb.37. rekord a balatoni hajózásban

vid te csm ki

1963. július 17.

a mahart az idei nyárra korszerűsítette a balatoni hajóparkot. új „tengeri”, mintájú hajót, valamint nyitott fedélzetű vizibuszokat állított forgalomba és a dunára irányította az utolsó gőzösöket. az új, kényelmes hajókat hamar megkedvelte az utazóközönség, s naponta zsúfoltan járnak a vízijárművek. a siófoki forgalomirányító központ szerint az elmúlt vasárnap 35.000 ember utazott a hajókon, tízezren pedig a komphajókon keltek át. ez rekordot jelent a tavi hajózás történetében.

az erős forgalom miatt sornkívül újabb vizibuszt állítottak forgalomba. a révfülöp nevű hajó utastere hátul teljesen nyitott és így a legnagyobb kánikulában is kellemes az utazás. a korszerű vízijármű fedélzetén és utastereiben egyszerre százötvenen foglalhatnak helyet. / mti/

--

bb.38. időjárásjelentés

gg csm

1963. július 17.

a meteorológiai intézet jelenti július 17-én, szerdán 13 órakor:

néhány helyen záporosó

a brit szigeteken és a skandináv félszigeten felhős, szeles esős az idő. európa többi részein az évszaknak megfelelő hőmérsékleti értékek alakultak ki és többfelé keletkeznek nyáris záporok, zivatarok.

■ hazánkban tegnap napos, meleg, száraz idő volt. koradélután a hőmérséklet országszerte elérte a 26-30 fokot. ma a hajnali lehülésben elég nagy eltérések mutatkoztak. az északi hegyvidék egyes helyein 11-12 fokig hűlt le a levegő, máshol viszont hajnalban sem mértek 16-17 foknál alacsonyabb hőmérsékletet. ma délelőtt országszerte tovább folytatódik a száraz, meleg idő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 23.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vízének hőmérséklete siófokon 24 fok.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, néhány helyen záporosó, zivatar. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-17, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 26-29 fok között.

a duna vízállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél 288 centiméter. / mti/

--

me

13.30/j

bb 39. halálos villamosgázolás - figyelmetlen gyalogosok

i Lv/gg-Lm sr

1963. július 17.

a 10. kerület üllői ut 108 számú ház előtt egy 53-as jelzésű villamos, amelyet tatár géza vezetett, elgázolta oláh istván 36 éves segédmunkást, aki a helyszínen meghalt. a balesetet az okozta, hogy oláh istván szabálytalanul haladt át a síneken és nem vette észre a tőle mintegy négy méterre haladó villamost. a 17. kerület rákoskeresztúr, pesti ut 56 szám előtt vörös imre 25 éves gépkocsivezető kb 42-84 rendszámú motorkerékpárjával elütötte mózer istván 20 éves segédmunkást, aki figyelmetlenül haladt át az uttesten. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője súlyos, de nem életveszélyes, mózer istván pedig könnyű sérülést szenvedett.

a 7. kerület Lenin körút és wesselényi utca kereszteződésénél horváth józsef 20 éves lakatos a kb 02-70 rendszámú motorkerékpárral elütötte fejes györgyi 20 éves tisztviselőt. mindketten könnyű sérülést szenvedtek. a balesetet fejes györgyi figyelmetlensége okozta. a 14. kerület nagy lajos király ut és fogarasi ut kereszteződésénél kertész lajos 26 éves villanyszerelő a kj 19-93 rendszámú motorkerékpárjával összeütközött gajdos sándor 42 éves minőségi ellenőrrel, aki az el 05-29 rendszámú motorkerékpárt vezette. az összeütközés következtében gajdos sándor súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet kertész lajos okozta, mert szabálytalanul vezetett./mti/

-. -

bb 40. zavartalan lesz a paprika és paradicsom ellátás - csak minőségi sárgabarack kerül az üzletekbe

i kz-lm ká

1963. július 17.

a hosszurányult tél után az időjárás, s ezzel összefüggésben a kertészeti növények fejlődése alapos meglepetésekkel szolgált. a szakemberek az érési idők számottevő, az árakat is kedvezőtlenül befolyásoló eltolódására számítottak. ezzel szemben a jelenlegi időszak nagy cikke a paprika és a paradicsom szinte példátlanul korán „jelentkezett”, a piacon.

/folyt.köv./

Me

14.10

- 22 -

bb 40. /zavartalan lesz...folyt./-lm

a múlt évben, július 17-én, az üzletekben még csak sárga barabos paprikát talált a vásárló, a kilós paprika árusítása csak július 20-án kezdődött, 24 forintos kilogrammonkénti áron. az idén ebben az időpontban az első érési időszak már le is futott, s rövidebben itt a tömegáru. az árak ennek megfelelően lényegesen alacsonyabbak. július 17-én a legjobb minőségű tölteni való paprika kilónkénti ára is alatta volt a 10 forintnak. nagyjából hasonló a helyzet a paradicsommal. a paprika, paradicsom ellátás az egész időszakban zavartalanul ígérkezik, a kereskedelem teljes egészében fedezni tudja a szükségletet.

a közkedvelt nyári gyümölcsök közül alma elegendő lesz. körtéből gyengébb a termés, ebből kisebb lesz a felhozatal. sárgabarackból ugyancsak az egész idényben elegendő áll majd a lakosság rendelkezésére. az ország egész területén jelenleg 150 vagonnal vásárolnak fel, s ebből naponta 8-10 vagonnyit fogyaszt el a főváros. ha a kereslet növekszik, növelik a felhozatot is. nem lesznek befőzési gondok. a sárgabarackárak egyébként azonosok a múltévvel. a változás itt inkább a minőségben jelentkezik. az a közkedvelt gyümölcs az idén három minőségben -41-45, 36-40, 31-35 milliméteres nagyságban, - s ennek megfelelően háromféle áron kerül forgalomba. 31 milliméternél kisebb átmérőjű sárgabarackot az idén nem árusítanak. az ugyancsak közkedvelt őszi-barack felvásárlásában, értékesítésében most átmeneti időszak van. a korai fajták már „lefutottak”, a soronkövetkező, ugynevezett ford-fajták felvásárlása, értékesítése pedig e hónap 20 körül kezdődik. a termés jó, úgyhogy a kereskedelem az idén is tartani tudja a múltévi alacsony árakat.

korán jelentkezett a piacon, s időarányosan olcsóbb a múltévinél a sárgadinnye. jelenleg 10, rövidesen pedig 15-20 vagonnal érkezik naponta a fővárosba. a görögdinnye sem sokat várhat magára. mindkét fajtából bőségesnek ígérkezik a termés, s ha a dinnyék veszedelmes kártevője, a peronoszpóra „nem szól közbe”, akkor az egész idényben minden igényt ki tudnak elégíteni. a szerződéssel biztosított termőterület, s a termés-kilátások egészében és bőségesen fedezik a szükségletet./mti/

-. -

14.20

- 23 -

Me

bb 41. budapestre érkezett a kubai tudományos akadémia
küldöttsége

t ms/gk-lm sr

1963. július 17.

a magyar tudományos akadémia elnökségének meghívására
szerdán budapestre érkezett a kubai tudományos akadémia küldött-
sége: antonio nunez jimenez, a kubai tudományos akadémia elnöke,
a küldöttség vezetője, valamint alejo enrique casto lanier y valdes
meteorológus és julio le riverend brunes történetész. a vendégeket
a nyugati pályaudvaron ligeti lajos akadémikus, a magyar tudomá-
nyos akadémia alelnöke, kónya albert akadémiai levelező tag,
vass miklós, a külügyminisztérium latin-amerikai osztályának
vezetője és a kulturális kapcsolatok intézetének képviselője
fogadta. ott volt a fogadtatáson dr. juan José fuxa sanz, a
kubai köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség
tagjai./mti/

..

M

14.56

- 24 -

mti hivatalos közlemények

1963. július 17.

embargó 20 óráig

bb.42. a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazda-
ság 1963. első félévi fejlődéséről

/sth/a/ ki

1963. július 17.

1963. első hat hónapjában a népgazdaság fejlődését, a la-
kosság jövedelmi és kulturális helyzetének alakulását a követ-
kező adatok jellemzik:

ipar

1963. első félévében az állami ipar - előzetes adatok szerint
- mintegy 6 százalékkal termelt többet, mint a múlt év azonos
időszakában. a növekedés mértéke valamivel kisebb, mint amennyit
a terv előirányzott. ~~.....~~ Velsősorban abból adó-
zott, hogy az év első hónapjaiban a rendkívüli hideg időjárás
több iparágban jelentős termelés kieséseket okozott. a félév má-
sodik részében a termelés növekedésének üteme meggyorsult.

egyes fontosabb iparcikkek termelése és ^{Yax elmaradás} tervteljesi-
tése 1963. első felében a következőképpen alakult:

az 1963. első félévi termelés

termék	mennyiség- ben	az 1962.évi.1.	az 1963.évi.1.
		félévi termelés	félévi terv
százalékában			
szén/millió tonna/	15,0	105,6	103,4
kőolaj/millió tonna/	0,8	104,9	92,4
villamos energia /milliárd kwó/	4,6	104,0	98,4
acél/millió tonna/	1,2	105,1	100,0
alumínium/ezer tonna/	27,4	105,3	100,5
nitrogénműtrágya /ezer tonna/	182,4	95,9	105,9
szuperfoszfát/ezer tonna	228,8	121,3	89,7
cement/ezer tonna/	716,5	89,4	84,8
traktor/db/	1512	132,5	91,1
autóbusz/db/	1088	91,3	96,1
televízióskészülék/db/114298		104,4	111,2
mosógép/db/	82940	130,6	106,3
hűtőszekrény/db/	14390	144,6	95,9
penészövet/millióm ² /	136,2	103,1	99,6
gyapjúszövet/millió m ² /	17,0	100,6	100,3
cipő/millió pár/	12,0	103,0	102,1
/folyt.köv/			
15.10-/a			

- 1 -

M

bb 42. /a központi statisztikai...1.folyt./-lm

az év első hónapjaiban egyik fő feladat a fűtőanyagellátás megjavítása volt: az első negyedévben 400 000, a második negyedévben 98 000 tonnával több szenet bányásztak, mint amennyit a terv eredetileg előirányzott.

a gépipar termelése a félév első felében jelentősen elmaradt

a tervezettől, ami abból is adódott, hogy a termékek korszerűsége és választéka tekintetében a gépipari vállalatok egy része nem alkalmazkodott kellőképpen az igényekhez, egyes termékekkel szemben pedig minőségi kifogások merültek fel. a félév egészét tekintve a gépipar kb 6 százalékkal termelt többet, mint tavaly az első félévben; különösen a műszerek és egyes háztartási villamosgépek termelése növekedett.

a vegyipar kb 7 százalékkal termelt többet a félév folyamán, mint tavaly ilyenkor. a növekedés mértéke azonban ebben az iparcsoportban is kisebb, mint amennyit a terv előírt.

a félév folyamán a könnyűipar kb 4 százalékkal termelt többet,

mint tavaly ilyenkor. különösen a butorok és a textilruházati cikkek termelését növelték. a termelés növekedésével egyidejűleg a félév folyamán javult a butorok és ruházati cikkek választéka és minősége is.

Legnagyobb mértékben az élelmiszeripar termelése nőtt

/kb 10 százalékkal./ ebben szerepet játszott az, hogy a tavalyi nagy cukorrépa termés következtében, a cukorrépa feldolgozásának időszaka áthúzódott az év első hónapjára, továbbá az, hogy az idei kedvező zöldség- és gyümölcsstermés folytán a konzervipar első félévi termelése 28 százalékkal volt több, mint 1962. első felében.

az év első hónapjaiban a szokatlanul hideg idő legnagyobb mértékben az építőipar és az építőanyagipar termelését vetette

vissza. az első negyedévben az építőipari termelés 24 százalékkal kevesebb volt, mint tavaly ugyanazon időszakban. a második negyedév folyamán meggyorsult az építőipar termelése is és a félév egészét tekintve az állami építőipar kb ugyanannyi építési-szerelési munkát végzett, mint egy évvel korábban. az első negyedévi elmaradásnak csak egy részét pótolta június 30-ig az építőipar. /a terv az év egészére 14 százalékos termelésnövekedéssel számolt./

/folyt.köv./

15.20/n

-2-

me

bb 42. /a központi statisztikai...2.folyt./-lm

az építőanyagipar első félévi termelése valamivel kevesebb volt, mint egy évvel ezelőtt, a cementtermelés 11 százalékkal maradt el a tavaly első félévitől. az állami építőipar a félév folyamán 2 300-zal kevesebb lakást adott át, mint tavaly az első félévben. a folyamatban levő lakásépítkezések száma azonban jóval nagyobb, mint tavaly a félév végén volt. más építkezéseknél is vannak jelentős elmaradások.

az év első felében az egy munkás és alkalmazottra jutó napi átlagos teljes termelés az állami iparban kb három százalékkal haladta meg az egy évvel ezelőtti szintet, e növekedés kb 1 százalékkal kevesebb, mint amennyit az év egészére a terv előírt. a félév folyamán az állami iparban foglalkoztatottak száma 39 800 fővel, 3,4 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban.

a műszaki fejlődés meggyorsítása, a hatékonyabb iparirányítás érdekében a félév folyamán gyorsabb ütemben folytatódott az ipar átszervezése: a most eltelt időszakban megtörtént az új nagy ipari termelőegységek szervezetének kialakítása.

mezőgazdaság

a növénytermelés ez évre várható eredményeit - elsősorban az őszi vetéseknél - befolyásolta a hideg tél, a belviz és a késői kitévaszódás, a kenyérgabona termésmennyisége, - annak ellenére, hogy a termésátlag az előzetes becslések szerint valószínűleg kb a tavalyi hozamoknál megfelelően alakul - előreláthatólag kevesebb lesz a tavalyinál, a vetésterület ugyanis - részben az őszi vetéseket ért fagykár folytán - kb 11-12 százalékkal kisebb, mint tavaly volt. a takarmányféléknél kedvezőbbek a kiültetések: a kipusztult őszi árpa vetésterületét tavaszi árpával, zabbal és takarmánybuzával jórészt pótolták. a kukorica vetésterülete valamivel több a tervezettnél és az előző évinél. a tavalyi igen alacsony szálastakarmány termésméret az idén lényegesen több várható.

1963. tavaszán kb 19 000 kat. hold szőlőt telepítettek, ami kétszer annyi, mint az 1962. évi tavaszi telepítés volt. a félév folyamán gyümölcsfákkal mintegy 25 százalékkal nagyobb területet ültettek be, mint a múlt év azonos időszakában.

/folyt.köv./

15.25

- 3 -

me

1963. első félévben a mezőgazdaság - előzetes adatok szerint - 670 000 tonna műtrágyát kapott, 130 000 tonnával többet, mint az előző év azonos időszakában. tovább javult a mezőgazdaság traktor és munkagépellátottsága. jelenleg a mezőgazdaság vonóerő kapacitásának mintegy 80 százaléka gépi erő.

az 1963. áprilisi állatszámolás időpontjában 1 906 000 szarvasmarha, 5 428 000 sertés, 3 043 000 juh volt az országban. a szarvasmarhaállomány 4,1 százalékkal, a sertésállomány 15,3 százalékkal csökkent egy év alatt, a juhállomány 6,8 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban.

a vágóállatok és állati eredetű termékek felvásárlása együttesen a tervnek megfelelően alakult, 8 százalékkal volt több az előző évinél. vágósertésből 13 százalékkal, vágómarhából 4 százalékkal, tejből 10 százalékkal vásároltak fel többet, mint 1962. első felében. baromfiból kb ugyanannyi, tojásból kevesebb volt a felvásárlás, mint tavaly az első félévben.

1963. első félévben jóval több volt a burgonya, a zöldség és gyümölcsfelvásárlás, mint tavaly ugyanilyenkor. a zöldség- és gyümölcsárak alacsonyabbak voltak, mint tavaly az első félévben.

közlekedés

1963. első félévében a közlekedési vállalatok összesen mintegy 100 millió tonna árut szállítottak, lényegében ugyanannyit, mint a múlt év megfelelő időszakában. az átlagos szállítási távolság valamivel nőtt és ezért az árutonnakilométer teljesítmény 3 százalékkal volt több, mint 1962. első félévében. a vasut teherszállítási teljesítménye 2 százalékkal, a tehergépkocsi közlekedési vállalatok mintegy 20 százalékkal haladta meg az elmúlt év azonos időszakában elért szintet.

1963. január-június hónapokban mind a távolsági, mind a helyi személyszállítás utasforgalma 1 százalékkal volt több, mint 1962. megfelelő időszakában. ezen belül az autóbuszok utasforgalma - az előző évekhez hasonlóan az átlagosnál nagyobb mértékben növekedett.

/folyt.köv./

15.35/ szb

4
-■-

külkereskedelem

1963. első felében - amint azzal a terv is számolt - mind a behozatal, mind a kivitel növekedett. a külkereskedelmi forgalom a félév egészében 6,5 százalékkal multa felül a tavaly első félévét. az előirányozottnoz képest a külkereskedelmi forgalom egyenlege kedvezőbben alakult: a tervezettnél valamivel kisebb behozatal mellett a kivitel 2 százalékkal haladta meg a tervezett szintet. a kivitel tervén felüli növelését a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek igen jelentős exportja tette lehetővé.

a lakosság jövedelme és vásárlásai

1963. első félévében a lakosság összes pénzbeli jövedelmei /munkabérek, táppénz, családi pótlék, nyugdíj, termelőszövetkezeti tagok pénzben kifizetett munkaegységreszesedése, stb./ együttesen 7 százalékkal haladták meg az 1962. első félévét. a szövetkezeti parasztság természetbeni jövedelmei /a természetben elszámolt munkaegységreszesedés, a háztáji gazdaságokból származó jövedelmek, stb./ ugyanakkor kismértékben csökkentek.

a pénzjövedelmekhez hasonló mértékben - 7 százalékkal - nőtt a kiskereskedelmi forgalom is. ezen belül az élelmiszerforgalom 6,7 százalékkal, a ruházati forgalom 4,5 százalékkal, a „vegyesiparcikkek” forgalma 9 százalékkal haladta meg az 1962. első félévi szintet. a kiskereskedelmi forgalom minden árucsoportban több volt annál, mint amit a terv előirányozott.

egyek cikkek árának leszállítása és főként a hitelakció nagyobb igénybevétele következtében különösen a tartós fogyasztási cikkek forgalma növekedett meg. például: padlókefékből 35 százalékkal, mosógépből 23 százalékkal, hűtőszekrényből 87 százalékkal, televízióból 54 százalékkal, butorból 14 százalékkal, 125 cm³-es motorkerékpárból 77 százalékkal, 250 cm³-es motorkerékpárból 87 százalékkal, kerékpárból 26 százalékkal többet, személygépkocsiból kétszer annyit adtak el, mint 1962. első felében.

a lakosság takarékbetétállománya a félév végén meghaladta a 11,2 milliárd forintot, ami 2,5 milliárd forinttal több, mint a múlt év azonos időpontjában volt.

/folyt.köv./

15.47/ szb

-5-

106

bb 42. /a központi statisztikai...5. folyt./-lm

népmozgalom, a lakosság egészségügyi és
kulturális ellátottsága

1963. első félévében 69 000 gyermek született, 1 000-rel több, mint a múlt év első felében, 1 000 lakosra számítva is valamivel nőtt a születések száma, a félév folyamán 7 000-rel kevesebben haltak meg, mint az előző év azonos időszakában, a természetes szaporodás 8 000-rel több, mint 1962. első félévében.

a félév folyamán növekedett az idegenforgalom: hazánkai 171 000 külföldi állampolgár kereste fel /22 000-rel több, mint 1962. első félévében/, a külföldre utazó magyar állampolgárok száma 188 000 volt /40 000-rel több, mint az előző év azonos időszakában./

a társadalombiztosítás a félév végén már a lakosság 97 százalékára terjedt ki.

az elmúlt félév folyamán a fertőző megbetegedések viszonylag kedvezően alakultak, influenza járvány nem volt.

tovább nőtt a különböző fokozatu iskolákban végzők száma, az általános iskola 8. évfolyamát az elmúlt tanévben csaknem 150 000-en végezték el és a középiskolák nappali, esti és levelező tagozatain több mint 50 000-en érettségiztek, az egyetemek, főiskolák utolsó évfolyamain 1962/63-ban majdnem 10 000-en tanultak.

1963. év első felében több mint 2 000 könyvet adtak ki, 20 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában, az 1963. évi ünnepi könyvhéten, 1,5 millió darab könyvet adtak el, 8 százalékkal többet, mint az 1962. évi könyvhéten.

a televízióelőfizetők száma az elmúlt félévben mintegy 80 000-rel szaporodott, a félév végén meghaladta a 400 000-et.

budapest, 1963. július 18.

központi statisztikai hivatal.

/mti/

.-.

15.55/n

-6-

AG

bb.45. újabb személyhajót küldtek próbautra az óbudai hajógyárból

1 sl/n ki

1963. július 17.

a magyar hajó- és darugyár óbudai gyáregységéből szerdán próbautra küldték a 37.-es számú, 800 lóerős diesel-motoros személyszállító hajót, a korszerű, távvezérléssel működő, 350 személyes vízijármű a szovjetunió részére készült, a próbau befeljeztével a hajót felkészítik végleges útjára, hogy a legközelebb hazánkba érkező szovjet vontatóhoz csatolva eljuttassák a fekete tengerre./mti/

.-.

bb.46. dr. hamvas endre, a csanádi egyházmegye püspökének aranymiséje

vid/n fm

1963. július 17

dr. hamvas endre, a csanádi egyházmegye püspöke, a magyarországi püspöki kar elnöke pappászentelésének 50. évfordulója alkalmából szerdán aranymisét mondott a szegedi fogadalmi templomban, az ünnepi eseményen résztvett számos egyházi vezető személyiség, a hívek nagy száma, továbbá miklós imre, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese és katona sándor országgyűlési képviselő, a hazafias népfront csongrád megyei bizottságának titkára is.

a misét követően a püspöki hivatal székházában tartott fogadáson a csongrád megyei és szegedi állami szervek nevében katona sándor országgyűlési képviselő köszöntötte a jubiláló dr.hamvas endre püspököt, az országos béketanács alelnökét, az opus pacis intézőbizottságának elnökét./mti/

.-.

bb.47. kubai képzőművészeti kiállítás szolnok megyében

vid/n fm

1963. július 17.

az ország több városában bemutatott „kubai fametszetek,, című kiállítást most szolnok megye községeiben mutatják be, az első állomáson, jászalsószentgyörgyön a 40 képből álló anyagnak már az első napon több mint 150 látogatója volt, a szövetkezeti gazdák nagy érdeklődéssel tanulmányozták a fiatal kubai művészek alkotásait, a kiállítás anyagát 15 nap múlva tovább viszik turkevére, majd mezőtúrra és tiszaföldvárra./mti/

.-.

16.02/n

-25-

AG

bb 42. /a központi statisztikai....5. folyt./-lm

népmozgalom, a lakosság egészségügyi és
kulturális ellátottsága

1963. első félévében 69 000 gyermek született, 1 000-rel több, mint a múlt év első felében, 1 000 lakosra számítva is valamivel nőtt a születések száma. a félév folyamán 7 000-rel kevesebben haltak meg, mint az előző év azonos időszakában. a természetes szaporodás 8 000-rel több, mint 1962. első félévében.

a félév folyamán növekedett az idegenforgalom: hazánkai 171 000 külföldi állampolgár kereste fel /22 000-rel több, mint 1962. első félévében/, a külföldre utazó magyar állampolgárok száma 188 000 volt /40 000-rel több, mint az előző év azonos időszakában./

a társadalombiztosítás a félév végén már a lakosság 97 százaléka terjedt ki.

az elmúlt félév folyamán a fertőző megbetegedések viszonylag kedvezően alakultak, influenza járvány nem volt.

tovább nőtt a különböző fokozatu iskolákban végzők száma. az általános iskola 8. évfolyamát az elmúlt tanévben csaknem 150 000-en végezték el és a középiskolák nappali, esti és levelező tagozatain több mint 50 000-en érettségiztek. az egyetemek, főiskolák utolsó évfolyamain 1962/63-ban majdnem 10 000-en tanultak.

1963. év első felében több mint 2 000 könyvet adtak ki, 20 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában. az 1963. évi ünnepi könyvhéten, 1,5 millió darab könyvet adtak el, 8 százalékkal többet, mint az 1962. évi könyvhéten.

a televízióelőfizetők száma az elmúlt félévben mintegy 80 000-rel szaporodott, a félév végén meghaladta a 400 000-et.

budapest, 1963. július 18.

központi statisztikai hivatal.

/mti/

..-

15.55/n

-6-

M

bb.45. újabb személyhajót küldtek próbautra az óbudai hajógyárból

1 sl/n ki

1963. július 17.

a magyar hajó- és darugár óbudai gyáregységéből szerdán próbautra küldték a 37.-es számú, 800 lóerős diesel-motoros személyszállító hajót. a korszerű, távvezérléssel működő, 350 személyes vízijármű a szovjetunió részére készült. a próbau befejeztével a hajót felkészítik végleges útjára, hogy a legközelebb hazánkba érkező szovjet vontatóhoz csatolva eljuttassák a fekete tengerre./mti/

..-

bb.46. dr. hamvas endre, a csanádi egyházmegye püspökének aranymiséje

vid/n fm

1963. július 17

dr. hamvas endre, a csanádi egyházmegye püspöke, a magyarországi püspöki kar elnöke pappászentelésének 50. évfordulója alkalmából szerdán aranymisét mondott a szegedi fogadalmi templomban. az ünnepi eseményen résztvett számos egyházi vezető személyiség, a hívek nagy száma, továbbá miklós imre, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese és katona sándor országgyűlési képviselő, a hazafias népfront csongrád megyei bizottságának titkára is.

a misét követően a püspöki hivatal székházában tartott fogadáson a csongrád megyei és szegedi állami szervek nevében katona sándor országgyűlési képviselő köszöntötte a jubiláló dr.hamvas endre püspököt, az országos béketanács alelnökét, az opus pacis intézőbizottságának elnökét./mti/

..-

bb.47. kubai képzőművészeti kiállítás szolnok megyében

vid/n fm

1963. július 17.

az ország több városában bemutatott „kubai fametszetek„ című kiállítást most szolnok megye községeiben mutatják be. az első állomáson, jászalsószentgyörgyön a 40 képből álló anyagnak már az első napon több mint 150 látogatója volt. a szövetkezeti gazdák nagy érdeklődéssel tanulmányozták a fiatal kubai művészek alkotásait. a kiállítás anyagát 15 nap múlva tovább viszik turkevére, majd mezőtúrta és tiszaföldvárra./mti/

..-

16.02/n

-25-

M

bb.43. szerdán traktorra ültek a zuglói munkások szolnok megyében

vid j cs ká

1963. július 17.

szolnok megye gépállomásai a nagy nyári munkák kezdete előtt „meghívókat” küldtek szét az ipari üzemeknek - segítséget kérve az erőgépek vezetéséhez értő munkásoktól. a felhívásra elsőként a megye termelészövetkezeteit patronáló budapest 14. kerület üzeminek dolgozói jelentkeztek, 69 zuglói munkás kedden megérkezett a megye székhelyére és szerdán jászberény, törökszentmiklós, szolnok, tószeg körzetében már meg is kezdték a munkát. a termelészövetkezeti földeken jelenteg 520 erőgép szántja a tartólt.
/mti/

-. -

bb.44. termelészövetkezeti elnökök és kertészek tanulmányutia az ország egyik legnagyobb gyümölcs- és zöldségtermelő üzemében

vid j cs ká

1963. július 17.

az ország egyik legnagyobb gyümölcs- és zöldségtermelő üzemében, a bodakajtori állami gazdaságban szerdán a fejér megyei termelészövetkezetek elnökei és kertészei részére bemutatóval egybekötött tapasztalatcserét rendeztek. németh józsef, a gazdaság igazgatója ismertette a tapasztalatcsere másfél száz részvevője előtt a gazdaság eredményeit. a többi között elmondotta, hogy a gazdaság 330 hold kajszibarackosában eddig 51 vagon termést takarítottak be, ami a várható termésnek körülbelül egyharmada. a már elszállított mennyiség 65 százaléka exportra került. a gazdaságban 60 hold paradicsom teljesen egyidőben érik az idén a kajszival, s a gazdaság dolgozóitól nagy erőfeszítést követel a két termés betakarítása. paradicsomból eddig 650 mázsát szállítottak el. megkezdődött a szabadföldi paprika szedése is. e munkafolyamat meggyorsítására a gazdaság dolgozói félautomata szedőkocsit szerkesztettek. a szedőkocsit egy rs-09 traktorra szerelik, 8 dolgozó kétsoronként kézzel szedi a paprikát- és a szedőkocsiba dobja. ily módon sikerült a paprikaszedés termelékenységét 30 százalékkal emelni, lényegesen olcsóbbá tenni.
/mti/

-. -

16.25/ szb

-26-

MR

bb 48. rekord vízfogyasztás budapesten

1 sb/tr szb ki

1963. július 17.

a fővárosi vízművek tájékoztatása szerint kedden volt budapesten a vízfogyasztás rekordja. a főváros ezen a napon 769 ezer köbméter vizet használt fel, amely csaknem 60 ezer köbméterrel több a tavalyi legnagyobb fogyasztásnál. a mintegy 13 kilométer hosszú 3-as számú új főnyomóvezeték első szakaszának és a napi 10 ezer köbméter vizet szolgáltató szigetsszentmiklósi új csáposkutnak az üzembehelyezése tette lehetővé ezt a rekordot. az új építmények segítségével az évek óta nagy vízproblémával küzdő kőbányán, a nagy fogyasztás ellenére, csak a városrész pereméről jelentettek néhány panaszt a vízellátásra, a 18. és a 19. kerületben pedig egyáltalán nem volt vízhiány. /mti/

-. -

bb 49. tíz kilométer magasban „száraz”, felhők járnak, a borulás alig csökkentette a hőséget - új felhőréteg képződik: szórványos esőket várhatunk

1 cs/gg szb ká

1963. július 17.

szerdán már a délelőtti órákban fokozatosan befelhősödött az égbolt csaknem az egész ország felett, a hőség azonban az előző napokéhoz képest alig enyhült. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a nyugat felől érkezett, ugynevezett réteges pehelyfelhők 8-10 kilométer magasságban helyezkednek el. ez a felhőtípus nem szokott esőt adni, legfeljebb a tűző napsugarak egy részét szűri meg, alattuk gyakran fokozódik a fülledtség. kedden erős napsugárzás közepette, országszerte 27-29 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet, néhány dráva-menti állomásról és vácról 30 fokot jelentettek, szerdán a borultság ellenére a nap-maximumok többhelyütt elérték, vagy kissé túl is haladták a 29 fokot.

szerdán délután a budai hegyek felett, az alacsonyabb légrétegekben megkezdődött a zivatarfelhők képződése. valószínűnek látszik, hogy az ujonnan képződő felhőrendszer csütörtökön szórványos záporokat, zivatarokat okoz. a várható esőzés azonban az ország területének még 25 százalékát sem érinti. a hőmérsékleti maximumok csütörtökön előre láthatólag a szerdaihoz hasonló szinten alakulnak ki. /mti/

-. -

16.44/n

-27-

MR

bb 52. /sajtótájékoztató... 1. folyt./- szb

egyre több nyugati vendéget csábítanak hozzánk a különleges programok, mint például a Lovasbemutatók és a Lovasturák, a tihanyi lovasiskola, a rádiházi „lovaglóközpont”, és természetesen a borkóstolók. elsősorban a német demokratikus köztársaságból várnak sok turistát az ugynevezett szüreti rendezvényekre, amikor a vendégek a szőlő szedésétől a préselésig és a szalonnasütéssel egybekötött mustkóstolóig a szüret minden mozzanatában részt vehetnek. ugyancsak a külföldi érdeklődésre való tekintettel növelték a nemzetközi campingek számát is a tavalyi kettőről tízre.

a szocialista országokba eredetileg tervezett 6-szi kirándulások menetrendje a malév tarifájának csökkentése folytán továbbá tíz repülőgépes moszkvai kirándulással bővült, amelyek költsége körülbelül 400 forinttal lesz kevesebb az ediginél. külön csoportokat indítanak jugoszláviába a kajak-kenu világbajnokságra, az abbáziai fodrászversenyre, üdülni visznek turistákat a szász-svájcbá, karácsony és szilveszter alkalmából pedig szinte valamennyi népi demokratikus ország fővárosába.

a vidékiek külföldi társasutazásainak megkönnyítésére egyre több olyan utiprogramot állítanak össze, amikor a különvonat vagy az autóbusz nem budapestről, hanem közvetlenül valamelyik vidéki központból indul el a határ felé - mondotta dr. Lakatos Gyula, az ibusz nemzetközi főosztályának vezetője.
/mti/

.-

bb 53. jelentkezzenek a károsultak

gg-lm la sr

1963. július 17.

a 11. kerületi rendőrkapitányság őrizetbe vette és eljárást indított agárdi Lászlóné, budapest 8. kerület, rákóczi út 69. szám alatti lakos ellen sorozatosan elkövetett csalás büntette miatt.

agárdiné a nyomozás adatai szerint több embert megkárosított - esetenként 2000-5000 forintot csalt ki azzal, hogy részükre lakást szerez. a 11. kerületi kapitányság kéri azokat a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést ellene, jelentkezzenek a 11. kerületi kapitányságon, 11., Zsombolyai utca 4, földszint 3 szám alatti helyiségben személyesen, vagy a 268-810 telefonszámon./mti/

18.02/ szb

-30-

W

bb 54. s.v. patel, az indiai köztársaság budapesti nagykövete

gk-lm la

1963. július 17.

szerdán fogadást adott a hazánkban tartózkodó p.c. mahalanobis professzor, az indiai tervbizottság tagja, a statisztikai hivatal vezetője tiszteletére./mti/

.-

bb 55. t.b. shelton

gk-lm sr

1963. július 17.

az egyesült államok budapesti követségének ügyvivője szerdán fogadást adott a családjával együtt magyarországon tartózkodó r.nixon, az egyesült államok volt alelnöke tiszteletére. a fogadáson résztvett több magyar közéleti személyiség, valamint a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja./mti/

.-

a bb 54. sz. hír / s.v. patel, az indiai köztársaság..../
és a bb 55. sz. hír /t.b. shelton...../ című hírünk
e m b a r g o 19 óráig!

.-

20/n

-31-

W

bb 56. befejeződött a vibrációs tömörítéstechnikai konferencia

t sl/hné szb la

1963. július 17.

háromnapos tanácskozás után szerdán délután a technika házában befejezte munkáját a vibrációs tömörítéstechnikai konferencia, amelyen géprezgések munkába fogásának elvi és gyakorlati kérdéseiről tárgyaltak.

a záróülésen katona józsef, az építőipari tudományos egyesület főtitkára elmondotta, hogy a tanácskozásokon 30-an fejtették ki tudományos álláspontjukat a vibrációval történő talaj-, vagy betontömörítés elvi kérdéseiről, a vibrációs tömörítőgépekkel végzett kísérletekről, az új gépészeti megoldásokról, a vibráció elméletében még igen sok a tisztázatlan kérdés, ezért nagy a jelentősége annak, hogy a legújabb kutatási eredmények most első ízben ilyen nagy plénum előtt elhangzottak. a hagyományos vibrációelmélet továbbfejlesztéséért több előadó ismertette új elméletét, s ezeket írásban is közreadták a tanácskozás résztvevőinek. kiderült a vitákon, hogy azonos kérdésekkel, egymástól függetlenül több tudós is foglalkozik, ezért javasolták a nemzetközi talajmechanikai szövetségnek, hogy a talajtömörítés kérdésein kívül a jövőben valamennyi, a vibrációs tömörítéssel összefüggő probléma megoldásához nyújtson segítséget. /mti/

-. -

bb 57. időjárásjelentés

mné szb

1963. július 17.

a meteorológiai intézet jelenti július 17-én este 19 órakor:

meleg idő

várható időjárás csütörtökön estig: felhőátvonulások, néhány helyen záporosó, zivatar, mérsékelt szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-29 fok között. /mti/

-. -

19.14/ szb

-32-

mti

bb 58. magyar-lengyel barátsági napot rendeztek székesfehérvárott

vid tné szb la

1963. július 17.

a hazafias népfront székesfehérvári bizottsága szerdán magyar-lengyel barátsági napot rendezett székesfehérvárott. a barátsági napon képviseltette magát a budapesti lengyel nagykövetség is. a lengyel vendégek ellátogattak az ikarus gyár székesfehérvári üzemegységébe, majd megtekintették az újjáépített vörösmarty színházat, a város új lakónegyedeit és a történelmi városrészek műemlékeit.

az építők művelődési otthonában kiállítást rendeztek a magyar-lengyel kapcsolatokról. ugyancsak a művelődési otthonban szerdán ünnepi est volt, amelyen jan j. bystrzycki a lengyel olvasóterem igazgatója mondott beszédet. /mti/

-. -

21/20

-33-

- v e g e -

PKK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Dém utca 5-7. Telefon: 159-490, 250-960

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. július 18.

bb 1. négy medvebocs gazdát keres

vid j szb ká

1963. július 18.

a mecseki állatkert négy kis medvebocsa most éppen fél éves. a három medve-kisfiú: gyuri, feri, tuskó és a medvekislány: micike igen szép, egészséges. noha alig fél méter magasak, testsúlyuk egyenként 60 kilogramm körül van. a bocsokat az állatkert gondozói nevelik, anyjuk ugyanis nem sokkal a születésük után elpusztult. az árva mackók nem sokáig maradnak a mecseki állatkert lakói. több medvét ugyanis, mint amennyi jelenleg van, nem tud eltartani az állatkert. a négy kis medvebocsot cirkusznak, állatkertnek vagy hasonló intézménynek szánják, cserébe más állatokért. /mti/

--

bb 2. pénteken hévizen sorsolják a Lottót

i fk/kf szb ki

1963. július 18.

a Lottó 29. játékheti nyerőszámaint július 19-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel hévizen sorsolja a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

--

bb 3. francia népi együttes fellépései békés megyében

i ol/tr szb fm

1963. július 18.

poitiers francia város népi együttese július 21-től 26-ig békés megyében vendégszerepel. több fellépésük lesz a vihar-sarokban, majd résztvesznek a balatonföldvári folklór fesztiválon. a vendégszereplés viszonzásául a békéscsabai balassi bálint együttes októberben utazik poitiers-be. /mti/

--

bb 4. kerecsensólymok a tamási erdőben

vid j szb ká

1963. július 18.

a tamási erdőben örvendetesen szaporodnak a kerecsensólymok. a bátor, jól repülő és tanulékony nemes vadászmadaraknak négy fészket fedezte fel rakiczky béla fővadász. a fészkekből kirepült fiókák most tanulják a vadászatot. a kerecsensólyom mezei egeret visz fel a levegőbe fiókáinak, majd a zsákmányt a közös repülés közben elejti, arra vágnak le a kis sólymok. /mti/

--

-1-